

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudkyň JUDr. Milady Haplové a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **L. A.**, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Žitná 45, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 Az 252/2003 – 25, ze dne 8. 4. 2005,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též stěžovatelka) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-1140/VL-07-K03-2003, ze dne 14. 7. 2003. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovatelce k její žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu.

Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný postupoval správně a v souladu s ust. § 12 zákona o azylu, pokud stěžovatelce azyl neudělil, neboť skutečnosti, které uvedla, nelze podřadit žádnému z důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že azyl nebyl udělen ani manželu stěžovatelky A. V. a jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného byla krajským soudem zamítnuta, nesplňuje stěžovatelka ani podmínky ust. § 13

zákonu o azylu. Rozhodnutí žalovaného podle ust. § 14 pak podléhá soudnímu přezkumu pouze po formální stránce a po stránce věcné pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem. Žádná taková pochybení krajský soud neshledal. Žalovaný nakonec postupoval i v souladu s ust. § 91 zákona o azylu, nezjistil-li v případě stěžovatelky existenci překážek vycestování, neboť z informací o zemi původu a z údajů uváděných stěžovatelkou nelze učinit závěr, že by náležela k osobám ohroženým skutečnostmi vypočtenými cit. ustanovením. Žalovaný tak podle krajského soudu zjistil skutkový stav dostatečně pro posouzení udělení azylu žalobkyni a napadené rozhodnutí je dle jeho názoru v souladu se zákonem. Krajský soud proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížností napadla stěžovatelka rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Zde uvedla, že z rozhodnutí soudu, jakož ani správního orgánu není dle jejího názoru zřejmé, z jakých skutečností z citovaných zpráv o situaci na Ukrajině tyto při svém rozhodování vycházely. Není proto jasné, co hovořilo v neprospěch stěžovatelky nebo naopak v její prospěch. Z rozhodnutí žalovaného podle ust. § 14 pak není podle stěžovatelky jasné, jakého správního uvážení bylo v jejím případě užito, na základě jakých východisek a s jakými závěry. Takové odůvodnění považuje za nepřezkoumatelné a soud měl z tohoto důvodu věc vrátit žalovanému k doplnění. Jako nedostatečné se stěžovatelce jeví rovněž odůvodnění rozhodnutí žalovaného podle ust. § 91 zákona o azylu. Tím, že je takovým krajský soud neshledal, porušil ustanovení soudního řádu správního. Stěžovatelka proto žádá Nejvyšší správní soud, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně žádá, aby byl její kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 6. 6. 2005 popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje přitom na správní spis, zejm. na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Kasační stížnost podle něj trpí vadou, jež spočívá v absenci údaje o adrese, na kterou je možné doručovat, neboť stěžovatelkou uvedená adresa P. s. K. n. O. není aktuální. Z tohoto s. se stěžovatelka odstěhovala dne 20. 4. 2005. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro neodstraněnou vadu podání nebo tuto jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu podala stěžovatelka dne 20. 3. 2003. Pohovor k žádosti byl proveden v P. s. K. n. O. dne 28. 4. 2003 v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice. Naposledy opustila stěžovatelka Ukrajinu v dubnu 2002 na platný cestovní doklad z důvodu problémů, které zde měl její manžel s neznámými soukromými osobami. Pracoval jako celník a sloužil právě v den, kdy byla na hranici zadržena zásilka máku. Za nějakou dobu za ním přišel domů člověk s tím, že má vrátit 10 000 dolarů. Odvezli proto děti k matce stěžovatelky a sami se začali schovávat u známých, dokud se jim nepodařilo vyřídit doklady k odjezdu. Před tím se ještě vrátili domů, zde však bylo vše rozbito, nebo rozkradeno. Stěžovatelka má za to, že v době, kdy se schovávali, vyhrožovali tito lidé manželovi, že stěžovatelku znásilní a že dojde i na děti. Neobracela se na policii, neboť je zkorumpovaná, a takové známé, kteří by jim mohli pomoci, neměli. O azyl požádala až v březnu 2003, protože o této možnosti dříve nevěděla. Na území ČR pobývala do té doby nelegálně. Jiné problémy než výše uvedené na Ukrajině neměla. V případě návratu do vlasti se obává pokračování popsaných potíží, o sebe se nebojí, má však strach o děti. Ve správním spise jsou založeny následující dokumenty: část

Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2001 a základní informace o Ukrajině z infobanky ČTK. Dle přílohy k protokolu o pohovoru k žádosti měl žalovaný k dispozici Zprávy MZV USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv na Ukrajině za roky 1999, 2000, 2001; Zprávy MZV USA o svobodě vyznání na Ukrajině ze dne 5. 9. 2000, 28. 10. 2001 a 7. 10. 2002; Informace MV VB o Ukrajině z října 2002; aktuální verzi informací o Ukrajině z infobanky ČTK a Informace MZV ČR ze dne 28. 6. 1999, 5. 9. 2001, 27. 2. 2002 a 18. 4. 2000.

Nejvyšší správní soud se primárně zabýval tvrzením žalovaného, podle něhož není adresa stěžovatelky uvedená na kasační stížnosti aktuální. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že vzhledem k zastoupení stěžovatelky advokátkou JUDr. Strakovou není znalost současné adresy samotné stěžovatelky pro rozhodnutí o podané kasační stížnosti nezbytně nutná. Nejedná se tedy o nedostatek podmínek řízení, natož takový, pro který by nebylo lze v řízení pokračovat ve smyslu ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nebyl-li dán důvod pro odmítnutí kasační stížnosti podle cit. ustanovení, přezkoumal Nejvyšší správní soud napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti, avšak dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Za důvody kasační stížnosti označila stěžovatelka ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti je však zřejmé, že jediným zákonným důvodem je pouze ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli, že z odůvodnění správního rozhodnutí není zřejmé, z jakých skutečností z citovaných zpráv o situaci na Ukrajině žalovaný při svém rozhodování vycházel. Rovněž podle jeho názoru je odůvodnění správního rozhodnutí přinejmenším značně stručné. Současně je však nucen konstatovat, že stěžovatelka v průběhu azylového řízení neuvedla žádný z důvodů pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, a udělení azylu podle tohoto ustanovení tudíž nepřicházelo v úvahu. Bylo-li pak zřejmé, že azyl podle § 12 zákona o azylu udělit nelze, stalo se pro rozhodnutí v azylovém řízení nadále irelevantní, zda je či není případně naplněn zákonný pojem pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu. Potřeba konfrontace stěžovatelčiných tvrzení se zprávami o stavu dodržování lidských práv v její vlasti, významná zejména pro posouzení, zda je, či není naplněn zákonný pojem pronásledování, proto v řízení před správním orgánem reálně vůbec nevznikla.

Z výpovědi stěžovatelky podaných v průběhu správního řízení je zřejmé, že její potíže spočívaly v nátlaku ze strany soukromých osob, které vyhrožovaly jejímu manželovi fyzickými útoky na něj, jakož i na členy jeho rodiny. Aktivita uvedených osob pak byly jednoznačně kriminálního charakteru. Jak již Nejvyšší správní soud judikoval, zákonodárce v § 12 zákona o azylu implementoval článek 1 písm. A. odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951, a článek 1 odst. 2 Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb., z nichž zřetelně vyplývá, že pojem uprchlík se vztahuje na osobu, která se nachází mimo svou vlast a obává se represí ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině. Strach vrátit se do vlasti kvůli neznámým vyděračům takovou státní represí není (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2004, č. j. 5 Azs 25/2003 - 94, www.nssoud.cz). Závěr žalovaného, jakož i soudu, že stěžovatelka nebyla v zemi původu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod [ust. § 12 písm. a) zákona o azylu], resp. že neměla odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů

ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, je tudíž správný, a to bez ohledu na obsah výše citovaných zpráv.

Co se týká rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu z humanitárních důvodů, podléhá toto přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, www.nssoud.cz). V daném případě byly veškeré skutečnosti tvrzené stěžovatelkou žalovanému známy, neposoudil je však jako natolik závažné, aby odůvodňovaly udělení azylu z humanitárních důvodů. Byť Nejvyšší správní soud opět souhlasí se stěžovatelkou, že odůvodnění správního rozhodnutí v tomto smyslu je poněkud lakonické, uzavírá současně, že rovněž podle jeho názoru byly premisy úsudku žalovaného zjištěny řádným procesním postupem, že jeho rozhodnutí není v rozporu s pravidly logického usuzování a neodporuje ani zákazu libovůle ve správním rozhodování.

Nejvyšší správní soud neshledal v případě stěžovatelky ani skutečnosti předvídané ustanovením § 91 zákona o azylu. Rovněž jeho aplikace žalovaným byla proto správná.

Byť tedy Nejvyšší správní soud shledal odůvodnění správního rozhodnutí téměř na hranici přípustné míry stručnosti, není jej podle jeho názoru možno označit za nesrozumitelné, a tudíž ani nepřezkoumatelné ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Současně proto uzavírá, že napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové netrpí vadou podle výše citovaného ustanovení. Z uvedených důvodů zamítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, prokazatelné náklady řízení o kasační stížnosti mu však nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 13. července 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

